

گزارش جلسه کارگروه تخصصی کارشناسی دبیرخانه شورای گفت و گوی استان خراسان رضوی

عنوان جلسه: پنجاه و نهمین جلسه دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان خراسان رضوی

تاریخ: ۱۴۰۲/۱۲/۲۱

روز: دوشنبه

حاضرین در جلسه:

اداره کل دفتر هماهنگی امور سرمایه گذاری و اشتغال استانداری خراسان رضوی، اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی، اداره کل دفتر فنی و امور عمرانی استانداری خراسان رضوی، اداره کل تامین اجتماعی استان خراسان رضوی، گمرکات خراسان رضوی و اداره کل گمرک مشهد، اداره کل شهرسازی شهرداری مشهد، شهرداری منطقه ۱۰ مشهد، شهرداری منطقه ۱۲ مشهد، کمیسیون حقوقی و قضائی اتاق، انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی، خانه صنعت، معدن و تجارت استان خراسان رضوی، مجتمع سیمان غرب آسیا، مجتمع سیمان سفید شرق، مرکز داوری اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران - مشهد، مشاور اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی در حوزه تامین اجتماعی، هیئت امناء گروه صنایع محور غرب مشهد

دستور جلسه:

- طرح درخواست مجتمع سیمان غرب آسیا به نمایندگی کارخانجات سیمانی استان پیرامون صادرات محصولات سیمانی از طریق کارت بازرگانی واحدهای تولیدی و یا نمایندگان رسمی آنها در مبادی گمرکی خروجی
- طرح موانع صدور پایان کار صنعتی در عرصه و اعیان برای صنایع محور غرب مشهد در حوزه اداره کل تامین اجتماعی استان خراسان رضوی به عنایت به مذاکرات و موارد طرح شده در جلسه ۵۷ دبیرخانه شورا

خلاصه مذاکرات:

در پنجاه و نهمین جلسه دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی، چالش‌های صادرات محصولات سیمانی، موانع صدور پایان کار صنعتی در عرصه و اعیان برای صنایع محور غرب مشهد در حوزه اداره کل تامین اجتماعی خراسان رضوی مطرح و بررسی گردید.

«علی‌اکبر لبافی» رئیس دبیرخانه شورا گفت: کارخانجات سیمانی استان به نمایندگی مجتمع سیمان غرب طی مکاتباتی اعلام نموده اند عرضه سیمان در بورس کالا بصورت صد در صدی توسط کارخانجات سیمان کشور تحت نظر سازمان حمایت از مصرف کننده و تعیین قیمت‌های کف صورت می‌پذیرند، با توجه به اینکه نرخ‌های بورس در راستای تنظیم بازار و حمایت از مصرف کنندگان در سطح کشور، بصورت حداقل در نظر گرفته شده است و نظر به اینکه با توجه به ظرفیت بالای تولید سیمان در استان خراسان رضوی و متقابلاً تقاضای داخلی پایین‌تر، قیمت انواع سیمان در بازار بورس فیزیکی برای استان خراسان رضوی همواره در کف بوده و به هیچ عنوان رقباتی نمی‌شود و با همان قیمت‌های کف عرضه و خرید انجام می‌شود، اخیراً عده‌ی از افراد به منظور صادرات سیمان به کشورهای

همسایه، نسبت به خرید سیمان از بورس کالا و یا عوامل توزیعی اقدام و مبادرت به صادرات سیمان با کارت های بازرگانی شخصی (اکثریت غیر قابل پیگیری) می نمایند. با در نظر گرفتن شرایط بازارهای صادراتی و همچنین بر هم زدن نرخ صادرات (خرید ارزان برای تجار افغانستان و ضرر برای تولید کنندگان از این بابت و ضرر دولت در کاهش ارز آوری) عدم رفع تعهدات ارزی و همچنین موجب مشکلات متعدد برای واحدهای تولیدی و در بازار داخلی و ایجاد کمبود سیمان در فصول پیش رو خواهد شد چرا که به علت قطع گاز کلینگر اکثر کارخانجات به حداقل رسیده و از طرفی شروع فصل کار (گرم) تقاضا را افزایش خواهد داد لذا درخواست گردیده در راستای حمایت از تولید، مدیریت بازار داخلی و بهبود روند صادرات و امکان ارز آوری از صادرات سیمان در شرق کشور به صورت رسمی که طی سال گذشته به نحو احسن توسط کارخانجات تولید کننده انجام شده است، همانند گذشته صادرات سیمان صرفا از طریق کارت بازرگانی واحد تولیدی و یا بصورت معرفی نماینده یا نماینده کارخانجات تولید کننده سیمان در مبادی گمرکی خروجی به کشور افغانستان و ترکمنستان صورت پذیرد.

«رضاء کشاورز»، به عنوان نماینده مجتمع سیمانی غرب آسیا نیز در این نشست با اشاره به چالش‌های واحدهای تولیدی سیمان استان، عنوان کرد: برخی از افراد به خرید سیمان از بورس کالا با نصف قیمت اصلی آن اقدام کرده و سیمان تولیدی را صادر می‌کنند. صادرات سیمان تولیدی استان با قیمت کمتر از واحدهای تولیدی اصلی صادرکننده سیمان، آسیب جدی به بازار صادراتی این کالا وارد می‌کند. از سویی، تولید سیمان در سال‌های اخیر نسبت به سال‌های گذشته با نوساناتی مواجه بوده است و این امر در آینده محدودیت‌هایی را در بازار به همراه خواهد داشت لذا تقاضا می‌شود صادرات به روش و ساز و کار قبلی برگردد.

شیوه‌نامه حمایت از صادرات تمامی چالش‌های صادرات سیمان را رفع می‌کند

سپس «محمدعلی امیرفخریان»، رئیس اداره بازرگانی خارجی اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان با اشاره به تدوین شیوه‌نامه تجارت در کشور، بیان کرد: دستورالعمل (شیوه‌نامه) حمایت از صادرات، از اواسط سال آتی اجرایی خواهد شد. بر اساس شیوه‌نامه جدید، صادرکنندگان باید درخواست صادرات خود را در سامانه تجارت ثبت کرده و در صورت تایید، اقدام کنند. پس از ثبت درخواست، تمامی اطلاعات فرد حقیقی و حقوقی از جمله میزان ایفاده تعهدات ارزی آن نمایش داده خواهد شد. در صورتی که فرد حقیقی و حقوقی تعهد ارزی صادرات گذشته خود را انجام نداده باشد، درخواست آن تایید نخواهد شد. از اواسط سال آتی و با اجرایی شدن شیوه‌نامه جدید حمایت از صادرات، هر کارت بازرگانی سالانه مجوز ۱۰۰ هزار دلار صادرات دارد و در صورتی که رفع تعهد ارزی را انجام دهد، سقف صادرات افزایش پیدا می‌کند.

وی افزود: می‌توان از مسیر شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان نسبت به تسریع فرآیند اجرایی شدن شیوه‌نامه جدید حمایت از صادرات در استان اقدام نمود.

امیرفخریان در خصوص صادرات سیمان تولیدی استان نیز گفت: درصورتی که واحد تولیدی، برای محصولات صادراتی، دارای پاکت یا بسته بندی متفاوتی باشد؛ افراد حقیقی و حقوقی مقاضی صادرات سیمان، تنها با دریافت مجوز از واحدهای تولیدی و تایید آنان می‌توانند اقدام به صادرات کنند.

سپس «محمد سهامیان مقدم»، رئیس کمیسیون حقوقی و قضایی اتاق بازرگانی مشهد خاطرنشان کرد: خراسان رضوی، قطب تولید سیمان در کشور است. صنایع استان با مشکلات و آسیب‌های متعددی مواجه هستند که با برنامه‌ریزی صحیح در حوزه صادرات به ویژه از سوی واحدهای تولیدی، می‌توان بخشی از آسیب و ضرر و زیان به این واحدها را رفع و جبران کرد. افراد حقیقی و حقوقی مقاضی صادرات سیمان، باید این محصول را از واحد تولیدی و با قیمت صادراتی از درب کارخانه، خریداری کنند.

سرکار خانم ایجی مسئول صادرات سیمان سفید شرق استان نیز با بیان اینکه، ازبکستان یکی از بازارهای اصلی صادرات سیمان سفید استان است، خاطرنشان کرد: هر کیلوگرم سیمان صادراتی، ۷۰ دلار قیمت دارد. درصورتی که برخی شرکت‌ها با خرید سیمان از بورس کالا، سیمان را با نرخ ۴۰ دلار به بازارهای صادراتی، ارسال می‌کنند. این‌گونه صادرات، ارزآوری اندکی برای کشور دارد و به بازار داخلی نیز آسیب وارد می‌کند.

وی با بیان اینکه ۱۰۰ درصد سیمان تولیدی کشور در بورس کالا عرضه می‌شود، افزود: میزان تولید سیمان واحدهای تولیدی کشور نسبت به میزان تقاضای این کالا اندک است. از طرفی، کیفیت سیمان صادراتی با سیمان تولیدی برای بازارهای داخلی متفاوت است و در تمامی خریدهای بورسی، بر عدم امکان صادرات کالا تاکید می‌شود؛ لذا پیشنهاد می‌گردد صادرات سیمان به روال پیشین بازگردد و درصورتی که فرد حقیقی و حقوقی تمایل به صادرات سیمان دارد، تاییدیه لازم را از واحد تولیدی دریافت کند.

لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت و گوی استان در جمع‌بندی این دستورکار بیان کرد: با توجه به مباحث مطروحه، پیشنهاد می‌شود با توجه به عدم اجرای شیوه‌نامه حمایت از صادرات، مدامی که زیرساخت‌های لازم نظارت بر صادرات فراهم نشده است، تنها شرکت‌های تولیدکننده سیمان و نمایندگان آنان، امکان صادرات داشته باشند.

وی اظهار کرد: واحدهای تولیدی سیمان، بسته‌بندی متفاوتی برای کالاهای تولیدی داخلی و صادراتی دارند. با توجه به اینکه زیرساخت‌های لازم برای نظارت فراهم نشده است، گمرک بایستی با جلوگیری از ارسال سیمان با بسته‌بندی و رنگ پاکت تولیدی مربوط به بازار داخلی، از صادرات غیرمجاز آن جلوگیری کند.

دریافت حق بیمه کارگران ساختمنی از صنایع محور غرب برای صدور پایان‌کار صنعتی

سپس جلسه وارد دستور کار دوم شد. لبافی با اشاره به مصوبات هشت بندی مربوط به صدور پایان‌کار صنعتی صنایع محور غرب و نتایج کسب شده از این پرونده، گفت: در جلسه پیشین، مسئله پرداخت حق بیمه کارگران ساختمنی

در هنگام اخذ پایان کار صنعتی از سوی شهرداری مطرح شد. و مقرر گردید جلسه ای با حضور متولیان امر در تامین اجتماعی برگزار و راهکارهای مورد توافق بررسی گردد.

«علیرضا بنی‌هاشم»، رئیس دفتر حقوقی و مرکز داوری اتفاق بازرگانی مشهد نیز در خصوص دریافت حق بیمه کارگران ساختمانی از صنایع محور غرب، تصریح کرد: براساس قانون حق بیمه کارگران ساختمانی مصوب ۲۱ آبان ۱۳۵۲، کارگران شاغل در کارهای ساختمانی اعم از ایجاد ساختمان یا توسعه ساختمان یا تجدید بنا و تخریب مربوط به آن به ترتیب مندرج در این قانون، نزد سازمان بیمه‌های اجتماعی کارگران در مقابل حوادث ناشی از کار بیمه خواهند شد. براساس تبصره ماده یک این قانون، کارگران شاغل در کارهای ساختمانی مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت، شهرداری‌ها و مؤسسات عام‌المنفعه و بانک‌ها اعم از این که انجام کار به پیمانکار و اگذار یا رأساً توسط مؤسسات اشاره شده، صورت پذیرد و همچنین کارگران ساختمانی کارخانه‌جات که مقررات قانون بیمه‌های اجتماعی درباره آن‌ها اجرا شده یا می‌شود، مشمول مقررات این قانون نخواهند بود. این مسئله در اصلاحیه سال ۱۳۸۴ نیز تاکید شده است. در سال ۱۳۸۶ مجدداً این قانون اصلاح و بر عدم مشمولیت کارگران واحدهای تولیدی تاکید شده است. در صورتی که واحد تولیدی در زمان ساخت اقدام به دریافت مجوز از نهادهای ذی‌ربط کند دارای سابقه سالم شناخته شده می‌شوند.

«سید رحیم کابلی»، نایب رئیس کمیسیون مالیات اتفاق بازرگانی مشهد نیز با تاکید بر اینکه کارخانه‌جات و واحدهای تولیدی از پرداخت حق بیمه کارگران ساختمان معاف هستند، خاطرنشان کرد: اگر واحد تولیدی اقدام به دریافت پروانه پایان کار صنعتی کند، در صورتی که زمان ساخت واحد صنعتی پیش از زمان صدور قانون باشد، الزامی به پرداخت حق بیمه کارگران ساختمانی نیست. تامین اجتماعی نیز امکان مطالبه حق بیمه بدون صدور مفاصی حساب را ندارد.

تاکید دستورالعمل‌های اجرایی بر دریافت حق بیمه کارگران ساختمانی از واحدهای تولیدی
اما «زهرا صبوری»، نماینده اداره کل تامین اجتماعی استان با تاکید بر اینکه براساس بخشنامه و دستورالعمل‌های اجرایی ابلاغی از مرکز، قانون حمایت از کارگران ساختمانی مشمول تمامی واحدها می‌شود، بیان کرد: براساس اصلاحیه ۱۳۹۳/۹/۱۶ تمامی جامعه آماری کسب‌وکارها و صنایع مشمول این قانون شدند.
وی اظهار کرد: در بخشنامه اجرایی ارسال شده به اداره کل تامین اجتماعی استان، درصورتی که برای توسعه واحد صنعتی از کارگران شاغل در مجموعه استفاده شود، واحدها مشمول حق بیمه کارگران ساختمانی نخواهند شد؛ اما درصورتی که برای ساخت و ساز واحد صنعتی از کارگران ساختمانی استفاده شده باشد، باید حق بیمه کارگران به تامین اجتماعی پرداخت گردد.

«علی شیرازی»، مدیرکل شهرسازی شهرداری مشهد نیز خاطرنشان کرد: پیش از ورود سازمان بازرسی به پرونده‌های پروانه پایان کارصنعتی، شهرداری چالش‌هایی در حوزه حق بیمه با تامین اجتماعی داشت. قانون‌گذار، به مقاضی دریافت پروانه مهلت می‌دهد که تا پایان زمان ساخت امکان پرداخت حق بیمه را داشته باشد؛ اما پس از ورود سازمان بازرسی، عدم محدودیت زمانی لغو و پرداخت در مراحل ابتدایی الزامی شد.

در پایان نشست، لبافی در جمع بندی این مبحث گفت: تامین اجتماعی باید مساعدت لازم را با صنایع محور غرب انجام دهد. از سال ۱۳۹۹ تاکنون، پرونده دریافت پایان کار صنعتی صنایع محور غرب در حال پیگیری است. و لذا برای بررسی ابعاد مختلف توافق از سوی نمایندگان محترم اداره کل تامین اجتماعی در جلسه بعدی دبیرخانه مطرح خواهد شد.

پیشنهادات و تصمیمات جلسه

شرح

با عنایت به آنچه به صورت مفصل در شرح مذاکرات آمده است، بر اساس نامه شماره ۷۹۵۲۶/۰۳/۱۳ مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۳ وزارت صنعت، معدن و تجارت، برای ساماندهی صادرات سیمان واحدهای تولیدی و جلوگیری از رقابت منفی صادرکنندگان حسب درخواست انجمن صنفی کارفرمایان صادرات سیمان صرفاً از طریق واحدهای مجاز به صادرات (واحدهای تولیدی و یا نمایندگان رسمی آنها) در مبادی گمرکی انجام می‌گردید. در سال ۱۴۰۱ طی نامه شماره ۱۷۷۳۴۴ مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۲۲ وزارت صنعت، معدن و تجارت، محدودیت صادرات محصولات صنایع معدنی از جمله محصولاتی شیشه‌ای، سیمانی، کاشی و ... کان لم یکن و صادرات محصولات معدنی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی با رعایت شرایط و ضوابط امکان پذیر شد.

مجتمع غرب آسیا (صادرکننده نمونه استانی در سال ۱۴۰۲) به نمایندگی از سایر کارخانجات سیمانی استان خراسان رضوی طی نامه شماره ۹۴۸۱۳-۰۲-۰۲ ت ص مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۵، اعلام نمود، عرضه سیمان در بورس کالا به صورت صد درصدی توسط کارخانجات سیمان کشور تحت نظارت سازمان حمایت از مصرف کننده و تعیین قیمت‌های کف عرضه انجام می‌شود. حال از یک طرف با توجه به اینکه این قیمت در راستای تنظیم بازار و حمایت از مصرف کنندگان با مبلغ حداقل در نظر گرفته شده است از طرف دیگر اخیراً عده‌ای از افراد سیمان توزیع داخلی را از بورس کالا یا فروشندگان عمده خریداری و با کارت‌های بازرگانی حقیقی آن را به طرق مختلف از طریق ایستگاه ره آهن مطهری یا مرز سرخ با قیمت پایین تر از نرخ صادراتی به کشورهای همسایه از جمله افغانستان، ترکمنستان و ازبکستان و ... صادر می‌نمایند. این فرایند ضمن آسیب به بازار صادرات و برهم زدن نرخ آن با عث عدم رفع تعهدات ارزی، ایجاد کمبود سیمان و افزایش تقاضا در بازار داخلی، دوگانگی در تایید کیفیت سیمان صادرشده در کشورهای مقصد و کاهش اعتبار و در نهایت از دست رفتن بازارهای هدف می‌گردد. علیه‌هذا با توجه به توضیحات فوق این موضوع در دستور کار دبیرخانه شورا قرار گرفت و پس از بحث و تبادل تصمیمات زیر اتخاذ گردید:

پیشنهاد اول:

دو پیشنهاد با توجه به مذاکرات مفصل صورت گرفته و برای حفظ و پایداری تولید، به شورای گفت و گو جهت اتخاذ تصمیم ارائه می گردد.

• ضرورت احیاء نامه شماره ۱۳۹۸/۰۳/۱۳ مورخ ۶۰/۷۹۵۲۶ وزارت صنعت، معدن و تجارت، که بر اساس آن صادرات سیمان صرفا از طریق کارت بازرگانی واحد تولیدی و یا بصورت معرفی نماینده یا نمایندگان رسمی کارخانجات تولید کننده سیمان در مبادی گمرکی خروجی به کشور افغانستان و ترکمنستان صورت پذیرد.

• واحدهای تولیدی سیمان می توانند ضمن بررسی مدارک بازرگانان متقاضی دریافت نمایندگی صادرات سیمان که در سیستم جامع تجارت دارای سابقه صادرات می باشند و احراز شرایط نسبت به اعطاء نمایندگی فروش اقدام نمایند.

پیشنهاد دوم:

• هرچند برخی از واحدهای تولیدی امکان رنگبندی پاکتهای سیمان صادراتی را ندارند و لیکن مقرر شد پیشنهاد دوم نیز به شورا ارائه گردد که بر اساس این پیشنهاد، واحدهای تولیدی سیمان نسبت به تفکیک رنگبندی پاکتهای سیمان صادراتی و داخلی اقدام نمایند و گمرک تدبیر لازم جهت جلوگیری صادرات سیمان مورد نیاز بازار داخلی از سیمان صادراتی و ساز و کار اجرایی را فراهم نماید.

شرح:

پیرو جلسه ۵۷ دبیرخانه شورای گفت و گو مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۷ پیرامون رفع مشکل صنایع مستقر در محور غرب مقرر گردید، دبیرخانه شورا طی نشستی دیگر با اداره کل تامین اجتماعی استان خراسان در ارتباط با حق بیمه مورد مطالبه تامین اجتماعی و راهکارهای مورد مساعدت بررسی و پیشنهادات مربوطه به شورای گفت و گو ارائه گردد. در این ارتباط مذاکرات مفصلی صورت گرفت و مقرر شد همکاران محترم تامین اجتماعی با توجه به ادله مطرح شده در دبیرخانه بررسی های بیشتری برای صدور مفاصی حساب مطالبات تامین اجتماعی در خصوص صنایع محور غرب مشهد صورت داده و در جلسه دیگری در دبیرخانه مجددا مطرح و تصمیمات لازم اتخاذ گردد.

• توافق شد موضوعات بیمه ای محور غرب مشهد در جلسه بعدی دبیرخانه شورا مجددا مطرح گردد.